

മലയാളം ന്യൂസ്
2006 ജൂൺ 2 വെള്ളി

ഷിഹാബ് ഘാനിന്റെ കവിതകൾക്കിടയിൽ വിഷ്ണുവിന്റെ ഭക്തിപരമായ നിലപാട് എങ്ങനെ പ്രകാശപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഈ വിഷ്ണുവിന്റെ പ്രഭാവങ്ങൾ വ്യത്യസ്തങ്ങളാണ് - സച്ചിദാനന്ദൻ

കവിതയാണ് തിരിച്ചറിവിന്റെ

ആഖ്യാനം

■ വി. മുസഫർ അഹമ്മദ്

കവിതയുടെ പ്രഭാവങ്ങൾ ഒരു കവിക്ക് തന്നെ പലതാണ്. വിഷ്ണുവിന്റെ പ്രണയവും പ്രതിഷ്ഠയുടെയും സമ്പന്നങ്ങളും പ്രകൃതിയോടുള്ള പ്രണയവും പകർന്നുവന്ന കവിതകളാണ്. യു.എ.ഇയിലെ പ്രമുഖ കവിയായ ഡോ. ഷിഹാബ് ഘാനിന്റെ കവിതകൾ.

ഷിഹാബ് ഘാനി ഇന്ന് മലയാളി കൾക്ക് പരിചിതനായ കവിയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 25 കവിതകളുടെ സമാഹാരം 'ആയിരത്തൊന്ന് വാതിലുകൾക്ക് പിറകിൽ' മലയാളത്തിൽ ഡി.സി.യുടെ കറന്റ് ബുക്സ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഫലസ്തീൻ കവി മർദ്ദിൻ ദർവിഷിന്റെ കവിതകൾ ഒരു കാലത്ത് മലയാള പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ നിരന്തരമായി വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. അതിനു ശേഷം അറബ് കവിതകളുടെ മലയാള സാന്നിധ്യം തുലോം കുറഞ്ഞു വന്നു. ലക്ഷക്കണക്കിന് മലയാളികൾ അറബ് നാടുകളിൽ ജോലി ചെയ്യുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഇവിടെ നിന്നുള്ള കവിതകൾ അപൂർവ്വമായി മാത്രമാണ് മലയാളത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. മലയാള കവിതകൾ അറബിയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത് സാന്നിധ്യം നേടിയെന്നും കുറവു തന്നെ.

ഷിഹാബ് ഘാനി ഇന്ന് മലയാളികൾക്ക് പരിചിതനായ കവിയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 25 കവിതകളുടെ സമാഹാരം 'ആയിരത്തൊന്ന് വാതിലുകൾക്ക് പിറകിൽ' മലയാളത്തിൽ ഡി.സി.യുടെ കറന്റ് ബുക്സ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയിലേക്ക് കൊണ്ടു വരുന്നത്. തുടർന്ന് കമലാസുരയ്യ ഷാർജ്ജയിൽ ഒരു പരിപാടിയിൽ സംബന്ധിക്കാനെത്തിയപ്പോൾ ആ ചടങ്ങിൽ പങ്കെടുക്കാൻ ഈ കവിക്കും ക്ഷണം കിട്ടി. ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്ത തന്റെ കവിതകൾ അദ്ദേഹം കമലാ സുരയ്യക്ക് വായിക്കാൻ നൽകി. ആ ചടങ്ങിൽ സുരയ്യ ഘാനിന്റെ കവിതകളെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചത് - സംസാരം മലയാളത്തിലായിരുന്നതിനാൽ വേദിയിലുണ്ടായിട്ടും ഈ കവിക്ക് സുരയ്യയുടെ സംസാരം മനസ്സിലാക്കാനായില്ല. പിന്നീട് ചില മലയാളികൾ കമലാസുരയ്യയുടെ സംസാരം വിവർത്തനം ചെയ്തു കൊടുത്തു. അവിടെ നിന്നാണ് അദ്ദേഹം മലയാള കവിതാ ലോകത്തേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നത്. മലയാള കവിതകളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷകൾ തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു. യു.എ.ഇയിൽ മലയാളികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന സാഹിത്യപരിപാടികളിൽ ക്ഷണം കണ്ടപ്പോൾ തുടങ്ങിയ തോടെ ഈ കാവ്യ ബന്ധം തഴച്ചുവളരാനുണ്ടായിരുന്നു. പ്രണയം, ധ്യാനം, പാരമർശം അറബ് കവിതയിലെ അടയാളങ്ങൾ എന്ന തലക്കെട്ടിലുള്ള ഡോ.എ.അബ്ദുൽ ഖാദറിന്റെ പ്രത്യേക പഠനവും പുസ്തകത്തിലുണ്ട്.

പങ്കെടുത്ത പല പരിപാടികളിലും ഈ കവിക്ക് കവിതയുടെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടായി. ആയിരത്തൊന്ന് വാതിലുകൾക്ക് പിറകിൽ സച്ചിദാനന്ദൻ എഡിറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. കവികളും എഴുത്തുകാരും കെ. സച്ചിദാനന്ദൻ, സർജ്ജ, പ്രീതി, രാമോഹൻ, ടി.പി. അനീൽകുമാർ, കുഴ്ചർ വിത്സലൻ, ഇസ്മയിൽ മേലി, അസ്മോ പുന്നത്തൻ ചിറ, കണ്ണൻകുട്ടി, പ്രൊഫ. മേലത്ത് ചന്ദ്രശേഖരൻ എന്നിവരാണ് വിവർത്തകർ. ആമുഖം സച്ചിദാനന്ദൻ നിർവഹിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രണയം, ധ്യാനം, പാരമർശം അറബ് കവിതയിലെ അടയാളങ്ങൾ എന്ന തലക്കെട്ടിലുള്ള ഡോ.എ.അബ്ദുൽ ഖാദറിന്റെ പ്രത്യേക പഠനവും പുസ്തകത്തിലുണ്ട്.

ലുണ്ട്. ചരിത്രവും അതിന്റെ സംഘർഷങ്ങളും പ്രകൃതി നൽകുന്ന പാഠങ്ങളും പ്രണയവും ഉദാത്തമായ ദാർശനികതയും ഉൾപ്പെടുന്ന കവിതകളാണ് ഈ പുസ്തകത്തിൽ വായനക്കാർ കാണാനാവുക.

എനിക്ക് നിലവിലുണ്ടാണെന്നുണ്ട് പക്ഷെ ഭയം എന്നു തടയുന്നു അഹന്തയല്ല; എന്റെ നെഞ്ചിൽ വ്യസനത്തിന്റെ ഒരു മല എനിക്കൊരു ചോദ്യം ചോദിക്കണമെന്നുണ്ട് പക്ഷെ, അത് അസാധ്യമാണ് കാരണം നിഴലുകൾ എന്റെ ഓരോ വാക്കിലും വിളിക്കാതെ വന്നു വിഴുന്നു (ഇരുമ്പുരക്തം പിന്നിൽ). ഈ കവിതയുടെ രചനകളുടെ മാനിഫസ്റ്റോ എന്നു വിളിക്കാവുന്ന കവിതയാണിത്. ലോകത്തിന്റെ എക്കലത്തെയും ലോകങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഈ വരികളിലൂടെ അലിസാബാധന ചെയ്യുകയാണ്.

ഒരു മരത്തിന്റെ ആത്മഗതം എന്ന കവിത മനോഹരമായ അനുഭവമാണ്. തണലും പച്ചപ്പും പകർന്ന് പ്രകൃതിയുടെ സാന്നിധ്യമായി മറിയ ഒരു മരം മഴ താങ്ങിയിലൊഴുവോൾ കവിതയിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു.

എന്റെ വെള്ളയിൽനിന്ന് പേമകാവ്യങ്ങൾ വിധുരഗീതങ്ങൾ കുറിക്കുവാൻ കടലാസ് അത്മമല്ലെങ്കിൽ മഞ്ഞുകാലങ്ങൾക്ക് തീ കായാവാനുള്ള വെറും വിറകുചെങ്കളികളായിട്ടാ അങ്ങനെ ചാരമാകുമ്പോഴും പ്രകാശം പാത്തോ. പാരിസ്ഥിതികമായ ഭട്ടനവധി വ്യവസ്ഥകൾ ഒളിപ്പിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്ന ഈ കവിത ചാരം പ്രകാശം പരത്തുവെന്ന്, അല്ലെങ്കിൽ പരത്തിയിരുന്നെന്ന് നമ്മെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ റൂർക്കിയിൽ പഠിച്ച കവി താജ്മഹലിനെക്കുറിച്ച് എഴുതിയ വരികൾ ശ്രദ്ധിക്കുക - മരുന്നിനോട് സാമ്യമിട്ട് അടർന്ന് പൂർണ്ണതയ്ക്ക് സകല ഭാവനകളും അവരക്കുന്നു. അന്നു സപ്തങ്ങളുടെ ശിരംപം (താജ്മഹലിൻ ഒരു സ്തുതി ഗീതം). സിന്ധുപക്ഷത്തുനിന്നുള്ള കവിതകളും ഈ സമാഹാരത്തിലുണ്ട്. സിന്ധു കവിത എന്ന കവിത ഇങ്ങനെ:

അയാൾ പറയുന്നത് കേട്ടു ലോകത്തിന്റെ അഴകുമുഴുവൻ പെണ്ണിലാണെന്ന് അവരില്ലെങ്കിൽ ജീവിതം നരക തുല്യമാകുമെന്ന് ഒരു ദിവസം അയാൾക്കൊരു പെൺകുഞ്ഞ് പിറന്നു; അയാളുടെ മുഖമിരുണ്ടു; മനോഹരമായ മറ്റൊരു കവിതയാണ് കവി തന്റെ പേരുകൾ ഹനുഫിൻ സമർപ്പിച്ച ബാബുവാണ് എന്ന കവിത. ഇടതു കൈവെള്ളയിൽ നന്നായും വെച്ച് വലത് കയ്യാൽ മുടി ഉറപ്പിച്ച് ഞാൻ അവളോട് പറഞ്ഞു ബാബ് ബുവ്ബ് അവാൾ പറഞ്ഞു ബാബ് ബുവ്ബ് ഞാൻ കൈകൾ തുറന്നു എന്റെ ഇന്ദ്രജാലത്താൽ നന്നായും അപത്യക്ഷമായിരിക്കുന്നു അവൾ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു.

ആഹ്ലാദത്തോലും അത്ഭുതത്തോലും കണ്ണുകൾ തിളങ്ങി അവൾക്ക് രണ്ടു വയസ്സ് തികഞ്ഞിട്ടില്ല. വെൽവെറുപ്പുതൻ തന്റെ വലിയ പാഠമായ അവൾ കൊണ്ടു വന്നു ബാബ്ബുവ് എന്നു പറയൂ. എന്റെ തൊണ്ടു വരണ്ടു ശബ്ദം ഉടറി എന്റെ ജീവന്റെ ജീവനെ അപത്യക്ഷയം കാറ്റാൽ കഴിയാത്ത അത്ര സുന്ദരിയാണ് നിന്റെ പാഠം.

ഇത്തരത്തിൽ കവിതയിലൂടെ സന്ധ്യ ആവിഷ്കരിക്കുന്ന ഷിഹാബ് ഘാനി രണ്ടാഴ്ച മുൻ ഒരു ദേശികാവശ്യം ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ വന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹവുമായി സംസാരിക്കാനുള്ള അവസരം കിട്ടി. ആ സംസാരം താഴെ പകർത്തുന്നു.

കവിത താൾകൾക്ക് എന്താണ് - അമ്പതിലധികം രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ ഞാൻ സഞ്ചരിച്ചു കഴിഞ്ഞു. അവിടെ യുള്ള കവിതകളുമായി പരിചയപ്പെടാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ജനതയെയും തിരിച്ചറിയാനുള്ള അടയാളം അവരുടെ കവിതയാണ്. കവിതയിലാണ് ഓരോ ജനതയുടെയും കണ്ണിനും സപ്തങ്ങളും ഒരേ പോലെ അലിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്. അതു കൊണ്ടു തന്നെ എല്ലാ ജനതക്കും അവരുടെ കവിതകളുണ്ട്. കവിതയാണ് സംസ്കാരങ്ങളെ തിരിച്ചറിയാനുള്ള കാലിലുപയോഗിക്കേണ്ടത്.

ബിയിലേക്ക് മൊഴി മാറ്റുന്ന പ്രവൃത്തിയാണ് കൂടുതൽ ചെയ്യുന്നത്. സന്ധ്യ കവിതയെഴുതൽ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു എന്ന് വാസ്തവമാണ്. സന്ധ്യ കവിത സന്ധ്യ കൃഷ്ണിനെപ്പോലെയാണ്. വിവർത്തനം ചെയ്യുന്ന കവിതകൾ ദത്തപുത്രന്മാരോട് പൂർത്തിയാക്കേണ്ടത് പക്ഷെ ദത്തപ്പെടുന്നയാൾ നല്ല മനുഷ്യനാണെങ്കിൽ അയാൾക്ക് സന്ധ്യ കവിതയെ പരിപാലിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു കാറ്റാൽ മറക്കരുത്. വിവർത്തനങ്ങൾക്കായി അനുഭാവകവിതകളുമായി നിരന്തര സമ്പർക്കത്തിലേർപ്പെടുന്നത് എന്ന ഒട്ടേറെ പുതുമുഖങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്റെ കവിതയെ സിംഹലിക്കാൻ അതു സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇടശ്ശേരിയേയും സച്ചിദാനന്ദനെയും വായിക്കുന്നത് എത്ര ഗുണകരമായിരിക്കുമെന്ന് ഞാൻ നിങ്ങൾക്ക് പറഞ്ഞു തരണമില്ലല്ലോ. മലയാള കവിതയിൽ വളരെ നവ്യമായ അനുഭവങ്ങൾ ഒരു വിവർത്തകൻ എന്ന നിലയിൽ ഞാൻ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

● വിവർത്തനം എന്ന സർഗ്ഗകൃതിയെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്കു മാത്രം? -പ്രധാനപ്പെട്ട സംഗതി അതൊരു സർഗ്ഗകൃതി തന്നെയാണെന്നതാണ്. വിവർത്തകൻ സംസ്കാരങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പാലം നിർമ്മിക്കുന്നു. സംസ്കാരങ്ങൾ പരസ്പരമറിയാനും കൈകോർക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതും ഇത്തരം ശ്രമങ്ങളിലൂടെയാണ്. ഇത് നിസ്സാരമായ കാര്യമല്ല. പ്രവൃത്തിയോടൊത്ത് കവിതയുടെ കവിത വായിക്കുമ്പോൾ നിങ്ങൾ ടിക്ടറ്റ് കടന്നു നീങ്ങേണ്ട മുറിയെപ്പോലെ ആ പ്രകൃതിയിലേക്ക്, ആ മനുഷ്യനിലേക്ക് അവരുടെ സാഹസ സന്തോഷങ്ങളിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്യുകയാണ്.

● പ്രശസ്തരായ ചില വിവർത്തകർ താരതമ്യ പഠനങ്ങളും നടത്താറുണ്ട്. അത്തരം ശ്രമങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടോ? -ഉണ്ട്. വിവിധ നാടുകളിലുള്ളവർ ആശുപതി അനുഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചെഴുതിയ കവിതകളെക്കുറിച്ച് ഒരു പഠനം ചെയ്തത് ഈ വഴിക്കുള്ള പീഠമാണ്. കിഴക്കുള്ളവരുടെ ആശുപതി അനുഭവമല്ല പടിഞ്ഞാറുള്ളവർക്ക് ഒരേ അനുഭവം വിവിധ ഭാഷകളിൽ എങ്ങനെ വ്യത്യസ്തമായിരിക്കുന്നുവെന്ന് എഴുപ്പത്തിൽ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുക ഒരു വിവർത്തകൻ തന്നെയാണിരിക്കുന്നത്.

● പുതിയ ലോക കവിതയെക്കുറിച്ച്? -സമകാലീന അറബ് കവിത ഇനിയും ഏറെ വളർച്ച നേടാനുണ്ട്. പ്രകാശ ഗോപുരങ്ങൾ പോലെ കഴിഞ്ഞ നൂറ്റാണ്ടിലും അതിനു മുമ്പും നിലനിന്ന പോലുള്ള എഴുത്തുകാർ ഇനിയും ഉണ്ടാവണം. പടിഞ്ഞാറിലെ കവിത രാഷ്ട്രവും പ്രതിഷേധവും പ്രകടിപ്പിക്കാൻ പലപ്പോഴും അഗ്രിയ പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഈ രീതി അംഗീകരിക്കാൻ കവിതയിൽ പുതിയ സാദരങ്ങളും ബഹുസമരതയും അതു വഴിയുള്ള ആർജ്ജവവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഇരുമ്പുരക്തം പിറകിലെഴുതുമ്പോൾ ഞാൻ പിറന്ന നാട്, യെമൻ തകർച്ചയെ നേരിടുകയായിരുന്നു. താജ്മഹലിൻ സ്തുതിഗീതം എഴുതുമ്പോൾ ഞാൻ ഇന്ത്യയിലാണ്. മാത്രമല്ല അന്ന് വിവഹിതനായിരുന്ന ഞാൻ നവവധുരമാണെന്ന് താജ്മഹലിൻ എഴുതുമ്പോൾ ഞാൻ മുത്തുപുറം പേരുകെട്ടിയുമായുള്ള കളിയിൽ നിന്നാണ് ആ കവിതയുടെ പിറവി. ആ കവിത ചിലർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു വന്ന പുതുമുഖത്തിൽനിന്ന് വെട്ടിയെടുത്ത് അവരുടെ വീടുകളുടെ ചുമരുകളിൽ പതിച്ചു വെച്ചിരുന്നു. ഒരു കവിതയുടെ തന്നെ ഓരോ കവിതയും വ്യത്യസ്തമായ പ്രഭവ കേന്ദ്രങ്ങളിൽനിന്നാണ് ഉൽഭവിക്കുന്നത്, സുഹൃത്തേ.

ഡോ. ഷിഹാബ് ഘാനി

ഡോ. ഷിഹാബ് ഘാനി
യു.എ.ഇ പൗരനായ ഡോ. ഷിഹാബ് ഘാനി 1940ൽ ഘാനിൽ ജനിച്ചു. അറേബ്യൻ ഉപദ്വീപിലെ പത്തല ആദ്യത്തെ സർവകലാശാലാ ബിരുദധാരിയായ പ്രസിദ്ധ കവിയും വിദ്യാഭ്യാസ വിചക്ഷണനുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിതാവ് പ്രൊഫ. മുഹമ്മദ് അബ്ദു ഘാനി. മുത്തച്ഛൻ മുഹമ്മദലി ലുഖ്മാനകളുടെ ഘാനിലെ ആദ്യത്തെ സ്വതന്ത്ര പ്രസിദ്ധീകരണം തുടങ്ങിയ ആദ്യം. അമ്മാവനായ അലി എം. ലുഖ്മാന എട്ടു കവിതാ സമാഹാരങ്ങളും അബ് കാവ്യ നാടകങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മലയാളം ന്യൂസ് എഡിറ്റർ ഇൻ ചീഫ് ഹാറൂണ്ട് ഇംഗ്ലണ്ടിൽനിന്ന് എൻജിനീയറിംഗിൽ ഉറപ്പു ബിരുദമെടുത്ത ഡോ. ഘാനി ബിരുദാനന്തര ബിരുദമെടുത്തത് ഇന്ത്യയിലെ നൂർക്കിയിൽനിന്ന്. ഘാനിലും അതോറിറ്റിയുടെ എൻജിനീയറിംഗിൽ വിഭാഗത്തിൽ ഡയറക്ടറായി 15 വർഷം പ്രവർത്തിച്ചു. ഇപ്പോൾ ദുബായിയിലെ വ്യവസായ കാര്യങ്ങളെയും ഗവേഷണ വികസന വിഭാഗത്തിന്റേയും ചെയർമാന്റെ ഉപദേശകനാണ്. അറബിയിൽ എട്ടു കവിതാ സമാഹാരങ്ങളും മൂന്ന് അറബി കവിതകളുടെ കവിതകൾ ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്ത് നാലു സമാഹാരങ്ങളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്വന്തം കവിതകൾ ഇംഗ്ലീഷിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്ത കേവലൻ ഓഫ് ലാർ ഉൾപ്പെടെ ഇരുപത്തിയൊന്ന് കൃതികൾ. യു.എ.ഇ. സൗദി അറേബ്യ, കുവൈത്ത്, റാജ്യങ്ങളിൽനിന്നുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ സ്ഥിരമായി എഴുതുന്നു. ഒരവസ് പ്രൈവറ്റ്, റാഷി അവാർഡ്, ദുബായ് ഗവൺമെന്റ് എക്സലൻസ് അവാർഡ്, അബ് പ്രൈവറ്റ് എന്നീ പുരസ്കാരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവർത്തനത്തിനുള്ള കാര്യം ബുക്ക് എക്സിബിഷൻ പുരസ്കാരം സ്റ്റോവാക് അബ്ബാസവുമായി പങ്കുവെച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഡോ. ഷിഹാബ് ഘാനി സച്ചിദാനന്ദനോടൊപ്പം ദുബായിലെ ഒരു ചടങ്ങിൽ. (പശ്ചിമ)